

enero

09

Nº 197

ESPAI

COOPERATIU

El ICO abre una nueva
línea de préstamos
para favorecer la
liquidez de las pymes

pag. 9

AÑO DE NIEVES, DESEMPLEO POR LAS NUBES

EDITORIAL

Desgraciadamente, el refranero español este año no podrá cumplir una de sus sentencias certeras. Y, mientras los unos y los otros tratan de responsabilizarse en la tribuna mediática de la crisis económica y el grave aumento del desempleo en la Comunidad Valenciana, lo que nadie discute es la existencia de una grave preocupación en la calle por lo que está ocurriendo.

Ante esta situación, el Consell acaba de hacer pública una batería de medidas de estímulo para reducir las listas del paro en la región. Con estas medidas, recogidas en el llamado Programa Especial de Apoyo al Empleo en la Comunidad Valenciana, se prevé inyectar 360 millones de euros de dinero público dirigidos a apoyar a las empresas que contraten desempleados de manera temporal o indefinida; a desempleados que se constituyan como autónomos; a autónomos que contraten al primer trabajador fijo a jornada completa en los 180 primeros días de actividad; a becas salario para jóvenes; a aumentar las acciones formativas con compromiso de inserción; a Escuelas Taller y a los Programas de Empleo Público, entre otras medidas que se irán complementando, según ha confirmado el propio Conseller de Economía, Gerardo Camps.

Ante los que ven en el 2009 un recrudecimiento de la situación es imprescindible transmitir al sistema productivo en su conjunto el mensaje de que no está sólo, transmitir confianza y apoyar a empresas y emprendedores con hechos decididos.

No obstante, dado que lo que se pretende es estimular el empleo, espolear el espíritu emprendedor y apoyar el autoempleo, confiamos que entre las medidas complementarias apuntadas por el Conseller, no olvide la capacidad de la fórmula cooperativa para crear empleo – estable en un 90% - y que haga uso de todo su potencial en un momento difícil como éste. Para empezar, en este 2009 esperamos que la orden de ayudas al sector, destinado a inversiones, creación de empleo y asistencias técnicas se publique en el primer trimestre del año para que camine en paralelo a las estrategias y planificaciones de las empresas.

En un momento como éste, la Administración ha de contar con la complicitad de todos los agentes sociales porque las recetas mágicas no existen y para arrimar el hombro es mejor sumar que restar.

EDITA: FEVECTA
ARQUEBISBE MAYORAL, 11-B - VALENCIA
TELÉFONO 963 515 029 - 963 521 386
FAX: 963 511 268
E-MAIL: FEVECTA@FEVECTA.COOP
HTTP://WWW.FEVECTA.COOP

PRESIDENTE VICENT COMES IGLESIA
DIRECTORA PALOMA TARAZONA CAND
COORDINACIÓN ANA REAL SEBASTIÁN
REDACCIÓN EQUIPO TÉCNICO FEVECTA
DEPÓSITO LEGAL V - 1333 - 2003

DISEÑO COTA CERO
FOTOCOMPOSICIÓN INNOVE VISUAL, S.C.V.
IMPRESIÓN GRAFIMAR, S.C.V.

COLABORA GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA DE ECONOMÍA, HACIENDA Y EMPLEO

S

U M A R I O

3 EDITORIAL

Año e nieves, desempleo por las nubes.

4/5 CONSULTORÍA

4_ El dret d'informació dels socis en les cooperatives de treball.

5_ La resposta més curta als dubtes més freqüents.

6/7 OPINIÓ

6_ Aportació de capital, humà. "A la recerca de companys de viatge", per Josep Vicent Martínez i Torres.

8/10 ACTUALIDAD FEVECTA

8_ "És fonamental dotar les cooperatives d'un capital humà que siga capaç de fer front a les crisis i vore-les com una oportunitat".

9_ El ICO y la banca ofrecen 10.000 millones en préstamos para 2009.

10_ Una vintena de cooperatives associades desenvolupen en 2008 la seua web de manera gratuita amb EC/Social.

11/12 TREBALL COOPERATIU

11_ Las Masadas, turismo rural de calidad en un entorno inolvidable.

12_ La Conferencia Europea de Economía Social reclama mayor reconocimiento institucional para el sector.

14 FORMACIÓ

¿Son crisis y formación términos incompatibles?, por Alfredo Oller.

15 BREVES

Caixa Popular obri nova oficina a Ontinyent; La morositat ofega les empreses.

EL DRET D'INFORMACIÓ DELS SOCIS EN LES COOPERATIVES DE TREBALL

JOSEP MARTÍNEZ
Àrea jurídico
econòmica

Am el dret d'Informació finalitzem amb l'enumeració de drets del soci que vam fer en l'article publicat en el número de novembre. Aquest dret té especial rellevància dins del marc jurídic normatiu que regula les relacions del soci amb la cooperativa, ja que de la seua aplicació dependrà en gran mesura que els socis puguin exercir la resta de drets i complir amb els deures que la legislació cooperativa estableix.

CONSULTORÍA

Els estatuts socials hauran d'establir els mitjans necessaris perquè cada soci estiga ben informat de la marxa econòmica i social de l'entitat. Concretament el dret d'informació es materialitza en els punts següents:

El soci té dret a (article 26 LCCV)

a) Rebre còpia dels estatuts socials i, si l'haguera, del reglament de règim interior, així com de les modificacions d'ambdós, amb menció expressa del moment d'entrada en vigor d'aquestes.

b) Examinar en el domicili social i en aquells centres de treball que determinen els estatuts, i en el termini que medie entre la convocatòria de l'assemblea i la seua celebració, els documents que vagen a ser sotmesos a la mateixa i en particular els comptes anuals, l'informe de gestió i l'informe d'auditoria. Els socis que ho sol·liciten per escrit tindran dret a rebre gratuïtament còpia d'aquests documents amb antelació a la celebració de l'assemblea.

En la convocatòria de l'Assemblea general haurà de manifestar-se expressament el dret de qualsevol

soci a rebre gratuïtament els documents abans ressenyats, així com la memòria escrita de les activitats de la cooperativa.

c) Sol·licitar per escrit, amb anterioritat a la celebració de l'assemblea, o verbalment en el transcurs de la mateixa, l'ampliació de quanta informació considere necessària en relació als punts de l'orde del dia. El Consell Rector no podrà negar les informacions sol·licitades, llevat que la seua difusió pose en greu perill els interessos de la cooperativa o que haja de mantindre's reserva sobre les dites dades en compliment d'obligació legal. No obstant això, en el primer cas, l'assemblea general, per mitjà de votació secreta, podrà ordenar al Consell rector subministrar la informació requerida.

d) Sol·licitar i rebre informació sobre la marxa de la cooperativa en els termes previstos pels estatuts socials, i en particular a rebre per escrit la que afecte els seus drets econòmics o socials. En aquest supòsit, el Consell Rector haurà de facilitar la informació sol·licitada en el termini d'un mes o, si considera que és d'interés general, en l'assemblea general més pròxima a celebrar, incloent-la en l'ordre del dia.

e) Sol·licitar i obtindre còpia de l'acta de les assemblees generals que haurà de ser facilitada al soci pel Consell Rector en el termini d'un mes des que ho sol·licite.

f) Examinar el llibre de socis.

g) Ser notificat dels acords adoptats en la seua absència, que suposen obligacions o càrregues greument oneroses no previstes en els estatuts. En tals casos, el Consell Rector estarà obligat a remetre la notificació en un termini de quinze dies des de l'aprovació de l'acord corresponent.

**ELS ESTATUTS SOCIALS
HAURAN D'ESTABLIR ELS
MITJANS NECESSARIS
PERQUÈ CADA SOCI
ESTIGA BEN INFORMAT DE
LA MARXA ECONÒMICA I
SOCIAL DE L'ENTITAT.**

Què és i com s'articula l'Aportació Obligatòria per als nous socis que es van a incorporar a la nostra cooperativa?

La característica principal que defineix aquest tipus d'aportació és que es tracta de l'aportació que haurà de satisfer aquella persona que pretenga adquirir la condició de soci, així doncs serà necessari subscriure i efectuar el seu desembossament.

Els estatuts socials de la cooperativa hauran de fixar l'aportació que resulte obligatòria per a convertir-se en soci. En els mateixos, hi ha la possibilitat de regular que el capital social obligatori siga igual per a tots, o proporcional a l'activitat cooperativitzada desenvolupada o compromesa per cada soci.

Els nous socis que entren en la cooperativa no estaran obligats a fer aportacions superiors a les obligatòries exigibles en el moment de la seua incorporació, actualitzades segons l'índex general de preus al consum o aquell que el substituïska.

El desembossament de les aportacions obligatòries pels nous socis s'efectuarà en les mateixes condicions que es van exigir als antics socis, llevat que els estatuts establisquen condicions més favorables per als nous.

S'han de remunerar els càrrecs del Consell Rector?

L'exercici del càrrec de membre del consell rector no dona dret a retribució. Ara bé, els estatuts socials poden preveure el pagament de dietes o la compensació de les despeses o perjudicis que comporta el càrrec. L'òrgan que ha de fixar les quanties d'aquestes dietes o despeses necessàriament ha de ser l'assemblea general.

Podran ser retribuïts els càrrecs d'administrador únic i els d'administradors mancomunats o solidaris, així com els de conseller delegat o membre de la comissió

executiva, en aquest cas, haurà d'establir-se en estatuts el règim de retribució, l'import del qual només podrà fixar-se en l'assemblea general.

Quins són els Llibres Socials que hem de portar a la nostra cooperativa?

Les cooperatives han de portar en ordre i al dia els llibres següents:

- Llibre Registre de Socis i, si el cas, associats, especificant-hi les diferents classes de socis i, també si escau, les seccions a què pertanyen, així com les seues dades personals i la seua data d'admissió i baixa.
- Llibre Registre d'Aportacions a Capital Social, on es faran constar, almenys, la seua naturalesa (aportacions obligatòries i voluntàries), les successives transmissions, la seua actualització i el reemborssament.
- Llibre d'actes de l'Assemblea General, del Consell Rector i, si és el cas, de les juntes preparatòries i d'altres òrgans col·legiats. Per al cas que la cooperativa haja designat administrador únic o administradors mancomunats o solidaris, les seues decisions o acords hauran de recollir-se en un llibre al efecte.

No puc assistir a una assemblea general que es celebrarà a la meu cooperativa. Com m'hi puc fer representar?

Cada soci pot fer-se representar en una assemblea concreta per mitjà de poder escrit en el qual es podran indicar les instruccions sobre cada assumpte de l'ordre del dia que es vaja a sotmetre a votació. La representació es podrà fer a través d'un altre soci, per mitjà del seu cònjuge, ascendent, germà o persona que convisca amb el soci. La representació és revocable en qualsevol moment, sempre que es faça abans de cada votació. Cap soci podrà representar a més de dos socis absents.

APORTACIÓ DE CAPITAL, HUMÀ. "A LA RECERCA DE COMPANYYS DE VIATGE".

OPINIÓ

JOSEP VICENT MARTÍNEZ I TORRES
Mestre Cooperativista de l'escola La Masia

Com que aquest article explica una experiència en un marc concret, ens pareix pertinent situar-la. Aquesta experiència ha estat l'elaboració i realització d'un programa dut a terme en l'Escola La Masia, cooperativa de mestres que va començar la seua història en l'any 1968. Aquesta experiència ha generat interès en altres escoles cooperatives d'ensenyament i l'hem compartida en una sessió de treball organitzada per Akoe en la nostra escola. Tanmateix pensem que la nostra experiència és adaptable a qualsevol empresa cooperativa.

Diagnòstic

"És necessària la implicació dels nous socis en el nostre projecte". Aquesta frase, que a simple vista, pareix una obvietat, a mesura que fèiem una anàlisi més profunda ens féu comprendre que aquesta necessitat no es podia produir d'una forma espontània. D'aquesta anàlisi arribàrem a dues conclusions al nostre parer bàsiques:

- Les nostres sinèrgies relacionals i professionals no eren prou potents per vehicular una formació cooperativa suficientment profunda.
- Necessitàvem protocolitzar un procés d'avaluació dels futurs socis per millorar el nostre "encert" en les persones a les quals oferíem l'entrada com a socis.

Segon nivell d'anàlisi

Arribant a un segon nivell d'anàlisi, vàrem concretar aquestes conclusions en dos objectius bàsics del nostre pla estratègic.

Pel que fa a la primera conclusió, partiem de la idea que l'entrada d'una persona com a sòcia a la cooperativa havia d'ésser fonamentalment conscient i que, per a ésser-ho, el futur soci havia de tenir una quantitat d'informació i coneixements importants.

Aquesta informació i coneixements haurien d'anar lligats fonamentalment al coneixement del món cooperatiu; la història i peculiaritats de la nostra cooperativa i les expectatives que es tenien sobre ells com a futurs socis.

D'altra banda, també vàrem comprendre que l'oferiment de la cooperativa als futurs socis hauria d'ésser igualment conscient. Per a possibilitar-ho necessitàvem igualment un grau d'informació i coneixements importants sobre ells mateixos. Aquests haurien d'organitzar-se i tipificar-se per tal de rentabilitzar-los i objectivar-los.

Disseny d'un pla d'accions

Una vegada explicitats i consensuats aquests dos objectius estratègics, calia dissenyar un pla d'accions destinat a l'aconseguit dels esmentats objectius. Les decisions que vàrem prendre a l'Escola La Masia les definirem en tres línies de treball:

1. L'elaboració d'un programa de formació adreçat als mestres nousvinguts. Aquest programa hauria de tenir un caire fonamentalment pedagògic. La seua durada abraçaria el primer any. Les reunions formatives es farien cada quinze dies i serien coordinades per dos membres del Consell Rector.
2. L'elaboració igualment d'un programa de formació cooperativa per a futurs socis. La seua durada hauria d'ésser igualment d'un any, que correspondria al segon any de contractats. Les reunions formatives es farien també cada quinze dies i serien coordinades per dos membres del Consell Rector.
3. La concreció d'uns criteris d'avaluació el més objectivables possibles i el disseny d'uns documents avaluatius que potenciaren la participació de totes aquelles persones amb relació laboral amb la persona avaluada. Aquests processos avaluatius vàrem decidir que haurien d'ésser també anuals. Un per al primer any i un altre en el segon, per a prendre la decisió de l'oferiment d'entrada com a soci.

Elaboració de materials

Aquestes línies de treball han suposat l'elaboració de distints materials:

- dossier de treball per al personal de nova contractació.
- dossier de treball sobre la formació cooperativa, per a aquells mestres amb 1 any a la nostra escola.

- document d'avaluació per ésser emplenat pels companys de treball de la persona avaluada.
- document d'avaluació per ésser emplenat per al direcció pedagògica.
- criteris d'elaboració de l'informe de la comissió de formació.
- document d'autoavaluació.

Avaluació

Passats 4 anys de l'inici d'aquest treball ens pareix un moment interessant per avaluar. El nostre balanç és innegablement positiu. Pensem que per tal d'avaluar d'una forma més rigorosa serà interessant que ho fem destriant 3 grans eixos:

El primer és la formació pedagògica dels nouvinguts. Donat que la cohesió és un tret d'identitat bàsic del nostre projecte pedagògic, el debat, l'anàlisi i el consens al voltant de qüestions pedagògiques han estat procediments potenciadors i facilitadors d'aquesta cohesió. Val a dir, que pensem que aquesta formació pedagògica s'ha de produir necessàriament també en els òrgans pedagògics (cicle, claustres d'etapa i claustres generals). Aquestes sessions de formació pedagògica, sols per a mestres nous, han funcionat com un accelerador d'aquest procés de cohesió pedagògica i han generat un espai d'exposició de dubtes i esclariments. Així mateix ens pareix ressenyable dir que els mestres que han assistit a aquest curs l'avaluen positivament.

El segon eix d'aquest programa és la formació a futurs socis, a mestres que estan el segon any a l'escola. La nostra experiència ens reafirma en la idea que resulta molt necessari que els expliquem les característiques d'una empresa cooperativa. Ha estat revelador comprovar l'interès amb el qual els mestres segueixen les explicacions i treballs destinats a donar a conèixer la gestió de la nostra empresa i els drets i les obligacions dels socis. En aquest eix han hagut continguts que han resultat de molt d'interès. Alguns dels que volem subratllar són els següents: l'autogestió participativa, democràtica i solidària dels centres educatius; els drets i obligacions dels socis; el compromís del soci en vetlar per la viabilitat econòmica de la seua empresa.

Així mateix, ens ha paregut molt enriquidor advertir als futurs socis sobre algunes dialèctiques que en la praxi diària es poden produir en les nostres empreses. Les més ressenyables al nostre parer han estat: la dialèctica entre els interessos per la millora de treball del treballador/a soci i les accions destinades a possibilitar la rendibilitat de l'empresa; la relació entre la motivació del treballador/soci i la potenciació de la participació de tots; l'aconsegüiment d'una participació que no entrebanque l'eficàcia; les possibles friccions que es poden produir com a conseqüència del distint grau d'implicació dels socis; la democràcia participativa i el valor afegit del treball d'alguns; les dialèctiques entre socis més antics amb la creença d'un dret històric i més joves amb desitjos de participació i innovacions.

També hem avaluat com molt interessant, la intenció que des del primer moment varem tenir de generar un ambient de confiança on les futurs socis foren capaços, no sols de mostrar els seus dubtes, sinó que explicaren els posicionament personals front les dialèctiques anteriorment descrites. La generació d'aquesta atmosfera ha estat fonamental a l'hora d'ampliar les percepcions que teníem uns d'altres i de continuar avançant en possibilitar decisions més informades i conscients.

Finalment pel que fa el tercer eix, el que feia referència als processos d'avaluació dels aspirants, opinem que ens ha segut molt útil protocolitzar aquests processos. Una aportació molt interessant per a nosaltres ha estat la tipificació d'aquells aspectes que considerem més rellevats a l'hora d'avaluar. Així mateix, mitjançant aquests processos hem ampliat la participació de la resta de socis. Per últim, organitzar, classificar i definir els processos avaluatius ha augmentat la rigorositat en un tema al nostre parer tan estratègic i de vegades tan delicat.

Cloenda

Per a acabar, no ens queda altra cosa que animar-vos a continuar en l'apassionant viatge del cooperativisme. Com ja sabem tots, per fer una bona travessia, millor si "remem tots" i si és possible en la mateixa direcció. Així doncs, ens ha paregut molt positiu, com dèiem en el subtítol de l'article, intentar trobar bons companys de viatge. En qualsevol cas us desitgem una bona travessia.

**EN L'APASSIONANT
VIATGE DEL
COOPERATIVISME, PER
FER UNA BONA
TRAVESSIA, MILLOR SI
"REMEM TOTS" I SI ÉS
POSSIBLE EN LA
MATEIXA DIRECCIÓ.**

“ÉS FONAMENTAL
DOTAR LES
COOPERATIVES
D'UN CAPITAL
HUMÀ QUE SIGA
CAPAÇ DE FER
FRONT A LES
CRISIS I VORE-LES
COM UNA
OPORTUNITAT”

Per a Mikel Lezámiz en la gestió de les persones i la intercooperació està la clau per a eixir de l'actual crisi econòmica. Així ho va deixar patent aquest dirigent de Mondragón Corporació Cooperativa (MCC) i soci d'Otalora, Centre de Desenvolupament Directiu i Cooperatiu de Mondragón, al llarg de la trobada que va mantindre en FEVECTA amb socis de cooperatives com Povinet Sercoval, Indústries Párbol, Obrera San José, Coim, Solgraf, Comonsa, La Mediterrania, Caixa Popular i Versis.

Lezámiz va estar a València el passat 30 d'octubre, convidat per la Càtedra Caixa Popular de Cooperativisme de la Universitat Politècnica de València amb la que col·labora FEVECTA. Pel matí, va oferir una ponència als estudiants amb l'objectiu de transmetre la filosofia del cooperativisme mondragonià i va incidir en aspectes relacionats amb la qualitat, apartat en què Mikel Lezámiz és especialista ja que ha estat responsable d'aquesta àrea a MCC. Per la vesprada va arribar el torn per a debatre sobre aspectes estratègics de la gestió de les cooperatives amb cooperativistes valencians.

Lezámiz va fer un repàs històric del creixement del Grup Mondragón, així com una explicació de l'actual situació que viuen algunes de les cooperatives del Grup MCC. En aquest sentit, Mikel Lezámiz va incidir en la importància de la intercooperació com a eina per a superar la crisi i eixir més reforçats i ser més competius als mercats. Un dels elements clau de la intercooperació, per a aquest dirigent, és l'educació, "com a element fonamental per a preparar a bons tècnics i professionals de manera que es puga dotar a les cooperatives d'un capital humà que siga capaç de fer front a les crisis i vore-les com una oportunitat per a créixer", segons va dir Lezámiz.

L'existència de suports empresarials a nivell de grup és un altre dels elements clau, ja que permet la recerca de

nous mercats a l'exterior, així com noves necessitats dels clients que oferisca a les cooperatives la possibilitat de replantejar-se la seua activitat, i que són elements molt difícil d'aconseguir individualment, sobretot a les cooperatives més menudes. Però també es va parlar de la solidaritat intercooperativa, solidaritat que permet recol·locar a socis cooperativistes d'aquelles cooperatives que tenen dificultats en d'altres que viuen una situació millor, evitant així que els socis cooperativistes es queden al carrer. I d'ací ve, segons Lezámiz, la importància que té el fons de solidaritat intercooperativa, fons que es nodrix amb el 2% dels beneficis de les cooperatives i que en èpoques de necessitats, com la que estem vivint, serveixen per a poder injectar capital a aquelles cooperatives que hagen pogut tindre pèrdues però que es veu que tenen una viabilitat a mig i llarg termini.

ACTUALIDAD

UN MOMENT DE LA XARRADA
QUE MIKEL LEZÀMIZ VA
MANTINDRE AMB DIRECTIUS DE
COOPERATIVES VALENCIANES.

La Comunidad Valenciana registró 2.498 disoluciones empresariales hasta noviembre, ocupando el tercer lugar por detrás de Madrid y Andalucía. Muchas de estas sociedades han tenido que cerrar asfixiadas por la falta de liquidez necesaria para afrontar

pagos. Muchas pequeñas y medianas empresas se encuentran ahora mismo en una situación difícil y permanecen pendientes de la evolución de la coyuntura económica a la espera de que remita la escasez de crédito disponible.

Para corregir esa situación, el ICO ha puesto en marcha una nueva línea de crédito, dotada con 10.000 millones de euros, de los que 5.000 serán aportados por el propio organismo y otros 5.000 por las entidades bancarias. A estas ayudas pueden optar sólo pequeñas y medianas empresas, con menos de 250 empleados, que no tengan expediente por morosidad abierto en ninguna entidad de crédito. Además su volumen de negocio no podrá superar los 50 millones de euros y no podrá estar participada en un 25% por una empresa que sobrepase esa cifra.

La empresa que cumpla todas las condiciones podrá pedir las ayudas en las oficinas de los 27 bancos y cajas que han suscrito un acuerdo de colaboración con el ICO para la gestión de dichas ayudas. Ellos serán los encargados de decidir si se concede el préstamo y requerir garantías hipotecarias o personales si fueran necesarias.

Cuantía de las ayudas

El importe máximo será de 500.000 euros por año y empresa, con un plazo máximo de tres años de amortización y una carencia de seis meses.

El tipo de interés se aplicará al crédito será el de referencia del ICO o el de la entidad financiera que conceda el préstamo, al que se sumará un margen que oscilará entre el 1,5%

y el 2,5% y una comisión del 0,40% sobre el importe dispuesto. La empresa que así lo estime oportuno podrá cancelar el préstamo de forma anticipada, con una penalización del 0,5% del total en el caso de los créditos hipotecarios y del 1% para el resto.

Las empresas podrán solicitar estos préstamos hasta el 21 de diciembre de 2009 o hasta que se agoten los fondos. Si la demanda excede las previsiones, el ICO podría ampliar la línea.

Los préstamos a través de la línea de liquidez son compatibles con otros préstamos del ICO. De hecho, las pymes que disfruten de créditos a través de la línea ICO-Pyme, orientados a proyectos de inversión, podrán destinar hasta el 40% de lo que reciban en 2009 para financiar también la falta de circulante. Ahora bien, cabe tener presente que los créditos otorgados a través de la línea ICO-Liquidez están consideradas como ayudas de mínimis, es decir, apoyos económicos nacionales que los países de la UE están autorizados a otorgar a sus empresas sin necesidad de notificarlo a Bruselas.

EL ICO Y LA BANCA OFRECEN 10.000 MILLONES EN PRÉSTAMOS PARA 2009

FEVECTA

EL ENDEUDAMIENTO DE LAS
EMPRESAS HA CRECIDO AL
RITMO MÁS LENTO DE LOS
ÚLTIMOS 4 AÑOS, LO QUE
DENOTA LAS DIFICULTADES
PARA ENCONTRAR
FINANCIACIÓN PARA SUS
PROYECTOS.

UNA VINTENA DE COOPERATIVES ASSOCIADES HAN DESENVOLUPAT EN 2008 LA SEUA WEB DE MANERA GRATUITA AMB EC/SOCIAL

Un total de 164 empreses, entre cooperatives i Societats Laborals, s'han beneficiat del servei de creació de pàgines web ofert pel portal EC/SOCIAL que gestiona Florida Centre de Formació des de la seua creació en 2005. En concret, durant 2008 foren 30 les empreses que penjaren la seua web de manera totalment gratuïta, el que suposa un augment del 22,38% respecte de l'exercici anterior. Des del començament d'aquest servei, 73 han estat les cooperatives associades a FEVECTA que han dissenyat i habilitat la seua pàgina a Internet segons les seues necessitats i les expectatives del seu negoci. D'aquestes cooperatives, quasi una vintena ho feren durant l'últim any. El servei permet que les empreses obtinguen de manera gratuïta l'allotjament de la pàgina web de l'empresa, el domini i comptes de

correu electrònic. Les cooperatives "han comprovat per si mateix els avantatges i la facilitat d'ús de la ferramenta, així com els beneficis de tindre presència en Internet", explica Toñi Ferrer, responsable del servei a Florida.

Les novetats del servei inclouen un sistema de reserves per a gestionar recursos i clientes, i la possibilitat de fer comerç electrònic i vendes on-line.

Des del Servei ec/Social es posa èmfasi en la facilitat a l'hora d'usar la ferramenta així com en els excelents resultats a nivell d'imatge i continguts que es poden aconseguir. Una vegada la pàgina queda instal·lada, cada empresa pot

realitzar per si mateixa els canvis i actualitzacions que desitgen.

Nous serveis

Durant 2008 han entrat en funcionament nous serveis que permetran a les cooperatives potenciar la seua relació amb els seus clients i la captació de nous. En primer lloc, s'ha habilitat un sistema de reserves que s'adapta a les necessitats de cada empresa i permet la gestió de recursos on-line com en el cas d'habitacions de cases rurals, consultes, taules en bars i restaurants, etc. el e-comerç. D'altra banda, també s'ha donat la possibilitat de generar un sitio web de comerç electrònic que permet dissenyar un catàleg propi de productes, gestionar ofertes, comandes i clients, obtenir un informe dels productes més visitats o més comprats i per últim efectuar compres i pagaments on-line.

SER COOPERATIVA SÒCIA DE CAIXA POPULAR TE MOLTS AVANTATGES

- **Alta rendibilitat** del capital aportat: **13'38% anual** de mitja en els últims 3 anys (retorns i interessos al capital).
- **Ajudes** per a activitats de formació, promoció i divulgació cooperativa de fins a 3.000 eur.
- **Línia de préstecs** per a noves inversions a un interès des d'Euribor i 0'5
- **Subvencions** del 50% de les quotes dels instituts tecnològics.
- **Subvenció** de 400 eur per cooperativa per a la realització de l'Auditoria anual, etc...

i tot des d'una inversió mínima de 600eur.

 **caixa
popular**

DEMANA'NS INFORMACIÓ

TREBALL COOPERATIU

LAS MASADAS, TURISMO RURAL DE CALIDAD EN UN ENTORNO INOLVIDABLE

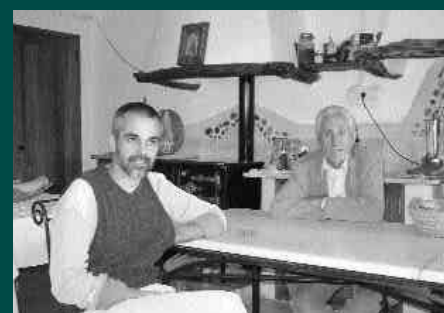

En la última década, la agricultura, la ganadería y las actividades forestales han dejado de ser la principal fuente de riqueza para muchas poblaciones de interior. La puesta en marcha de actividades de agroturismo constituye el último recurso de muchos municipios para poder complementar las rentas de sus habitantes, mejorar sus condiciones de vida y evitar, en definitiva, el éxodo rural, un fenómeno que afecta en mayor o menor medida a casi todos los pueblos de interior.

Entre las iniciativas económicas que han logrado atraer un mayor volumen de población hacia las zonas rurales destacan las relacionadas con el turismo rural. Durante los últimos años ha sido frecuente la rehabilitación de masías, antiguas casas de pueblo y otras construcciones en ruinas. Muchas veces son los propios habitantes de estos lugares los que aprovechan las ayudas disponibles para dar un giro a sus vidas y, de paso, recuperar antiguas casas familiares. Pero en otros muchos casos, supone también un recurso para las personas que buscan en el medio rural una manera de escapar de una vida llena de prisas en la gran ciudad.

Sea como sea, el turismo rural ha logrado reactivar la vida en multitud de pequeños pueblos de nuestra Comunidad con apreciables beneficios sociales, naturales, culturales y económicos para sus zonas de influencia. Es el caso de Villahermosa del Río, una pequeña población de la provincia de Castellón de poco más de 400 habitantes, situada al pie del pico de Peñagolosa, entre los valles de los ríos Carbo y Villahermosa. Recorriendo sus senderos y caminos encontramos un ejemplo indiscutible de este tipo de iniciativas: La cooperativa Las Masadas, que ofrece al visitante dos maneras diferentes y complementarias de pasar una estancia en contacto directo con la naturaleza. Las Masadas es una cooperativa de trabajo asociado que oferta dos casas con personalidad propia: La Posada del río Carbo y el Mar de la Carrasca. La primera es una masía del Siglo XVIII de estilo tradicional en piedra vista, totalmente reformada siguiendo técnicas tradicionales y rodeada de un paisaje virgen, formado por profundos bosques de vegetación diversa y fauna autóctona.

SON YA NUMEROSAS LAS INICIATIVAS EMPRENDIDAS EN EL MEDIO RURAL BAJO LA FÓRMULA COOPERATIVA DE TRABAJO COMO ALTERNATIVA AL MODELO DE DESARROLLO RURAL TRADICIONAL.

El resultado es una casa acogedora regentada por Juan Pedro y Teresa, que se han dedicado con gran esmero a hacer de esta casa un verdadero refugio para todos aquellos que gusten de la tranquilidad y el descanso en contacto pleno con la naturaleza.

La casa dispone de 4 habitaciones dobles con nombre y personalidad propios: Delicias, Sigrí, Jazmín y Pájaro Rey son sus nombres. Desde todas ellas se puede disfrutar de un despertar con espectaculares vistas al entorno del río Carbo. Cada una de las estancias y rincones de la casa tiene un encanto especial. La sala de estar con su chimenea, el comedor con vistas o la propia terraza forman un conjunto en el que cada detalle ha sido escogido con sumo cuidado para conseguir que el visitante se sienta a gusto.

Y todos los materiales empleados tanto en la Posada del Río Carbo como en el Mar de la Carrasca son reciclables o biodegradables, incluido el suministro eléctrico procedente de energía solar. Porque para los socios de esta cooperativa es fundamental que las casas se integren en el paisaje natural que les rodea de una manera respetuosa con su entorno.

A un par de kilómetros de La Posada encontramos el Mar de la Carrasca, conjunto formado por una masía y una antigua casa de uso agrícola de principios del Siglo XX, adquirida hace unos ocho años por Alberto, otro de los socios de la cooperativa, que la reconstruyó "como parte de un proceso vital de acercamiento a la naturaleza desde el respeto a las tradiciones y al entorno", explica.

En la rehabilitación se ha manteniendo la tradición arquitectónica de las masías rurales de la zona, aunque se ha transformado el interior de la casa en grandes espacios diáfanos, que hacen compatible una estancia confortable con la celebración de reuniones y actividades de grupo que requieren espacios amplios como el yoga, la danza o el taichí.

Distribuida en tres alturas, la casa cuenta en la planta baja con un salón-comedor con estufa y chimenea y una cocina decorada al estilo tradicional. En las plantas superiores se distribuyen las habitaciones: un dormitorio doble con cuarto de baño y otro dormitorio común alfombrado con chimenea para 12 plazas entre literas y camas a ras de suelo.

Desde los amplios ventanales que encontramos en todas las estancias y el mirador de la entrada, que funciona como una prolongación natural de la casa desde la que integrarse de pleno en el paisaje, se respira paz y tranquilidad en un ambiente casi místico. Sin duda, se ha conseguido que arquitectura y paisaje formen un maridaje indisoluble que ofrece al visitante la posibilidad de sumergirse durante su estancia en una forma de vida poco habitual en nuestros días.

Oferta complementaria

Ambas casas ofrecen un amplio recetario de platos tradicionales a base de productos frescos de la comarca procedente de huertos y corrales ecológicos. En La Posada del Río Carbo se puede degustar, entre otras recetas, caldereta roncalí, paella masobera, pollo de corral a la cerveza o la sidra o caldo divino. Además de ofrecer menús vegetarianos para quienes lo deseen.

En el Mar de la Carrasca ofrecen la posibilidad de cocinar para el grupo o dejar esta tarea al buen hacer del cliente. En el primer caso, hay carta de alimentación macrobiótica vegana y ovo-láctea-vegetariana. Se cocina con alimentos biológicos, comprados o cultivados por ellos mismos.

Además, quien se aloje en El Mar de la Carrasca podrá realizar si lo desea sesiones de yoga, reiki o alimentación consciente. La masía está abierta igualmente a intervenciones artísticas y a talleres de arte que sean respetuosos con el entorno.

Por su parte, La Posada del Río Carbo ofrece sesiones de reflexología, la posibilidad de realizar excursiones con o sin guía o de conocer e identificar las plantas aromáticas y medicinales, entre otras propuestas.

La Posada del Río Carbo
Tel. 680 622 077 - 659 612 112
www.laposadadelriocarbo.org

Mar de la Carrasca
Tel. 600 603 997
mardelacarrasca@gmail.com
www.mardelacarrasca.org

TREBALL CO

LA CONFERENCIA EUROPEA DE ECONOMÍA SOCIAL RECLAMA MAYOR RECONOCIMIENTO INSTITUCIONAL PARA EL SECTOR

CABRA DE LUNA: "EN EL MERCADO TODOS SOMOS OPERADORES ECONÓMICOS, PERO NO IGUALES, Y A LOS DESIGUALES HAY QUE TRATARLOS DE MANERA DIFERENTE".

Más de 400 personas participaron en la Conferencia Europea de la Economía Social, que tuvo lugar en Estrasburgo los días 21 y 22 de noviembre en el marco de la presidencia francesa de la UE. Las sesiones arrancaron con el objetivo de lograr de las distintas instituciones comunitarias un merecido reconocimiento hacia este sector empresarial, además de ponerse de manifiesto que la Economía Social puede y debe tener un papel esencial en la construcción europea. Precisamente, los cambios previstos próximamente en la Unión, con la celebración de nuevas elecciones europeas, pueden proporcionar un momento decisivo para situar a la economía social de forma destacada en la agenda política y social europea.

Con la crisis económica como telón de fondo y la amenaza que planea acerca de la validez del régimen fiscal cooperativo que se aplica en una serie de países, entre ellos España, y que podría ser considerado contrario a la normativa comunitaria sobre libre competencia, las intervenciones de miembros de

Coopératives Europe como Rainer Schlütter y Jean-François Hoffelt denunciaron el escaso reconocimiento del cooperativismo en la Unión Europea, e hicieron un

llamamiento a la defensa de la pluralidad de formas de emprendimiento, así como a la especificidad de las cooperativas y otras figuras de la economía social.

"La diferencia puede ser una riqueza en el futuro", dijo Hoffelt, que habló también de la necesidad de aumentar la visibilidad de estas organizaciones, a través de los medios de comunicación social.

Pluralidad y diferenciación

En la misma línea y en clara alusión al tratamiento fiscal diferenciado que reciben las cooperativas en algunos Estados miembro, el portavoz de la categoría de economía social del Consejo Económico y Social Europeo (CESE), Miguel Ángel Cabra de Luna, destacó la pluralidad existente dentro del sector de la economía social. "Hay un pluralismo muy antiguo" -dijo- "compuesto por empresas que en algunos casos suman más de un centenar de años de experiencia". Y añadió: "En el mercado todos somos operadores económicos, pero no iguales, y a los desiguales hay que tratarlos de manera diferente".

Cabra de Luna advirtió, por otro lado, que el 60 o 70 por ciento de las grandes decisiones económicas para los países europeos se toman en Bruselas. De ahí la necesidad de que se elabore una estrategia europea de todo el sector unido, con mensajes claros a favor de la economía social. La conferencia celebró la elaboración del Informe de iniciativa sobre la economía social por parte del Parlamento Europeo, el conocido como Informe Toia, en referencia a su autora, la europarlamentaria Patrizia Toia. Cabra de Luna anunció también la próxima aprobación de un dictamen del CESE, con propuestas estratégicas para el reconocimiento jurídico y social de la economía social en Europa.

Por su parte, la representante de la Dirección General de Empresa e Industria, de la CE, Sylvia Vlaeminck, reconoció que hasta el momento no se cuenta con estadísticas fiables que midan la verdadera contribución de la economía social al desarrollo económico y el bienestar social y manifestó su intención de impulsar la aplicación del Manual europeo para la elaboración de cuentas satélite de la economía social, elaborado por el CIRIEC bajo la dirección de José Barea y José Luis Monzón.

Las sesiones de la Conferencia se celebraron en las sedes del Parlamento Europeo (ver imagen sobre estas líneas) y del Consejo de Europa.

OPERATI U

¿SON CRISIS Y FORMACIÓN TÉRMINOS INCOMPATIBLES?

ALFREDO OLLER
Hepta Consultores
aoller@heptaconsultores.com

No tengo la menor duda que hablar de formación sin ligarlo al actual contexto de crisis económica y financiera parece, además de atrevido, bastante ingenuo. La supuesta incompatibilidad que el título plantea no debe abordarse sin resolver previamente otros cuestionamientos relacionados con la sensibilidad formativa de cada lector -y por ende de su organización- en tiempos de economía más boyante, por otra parte, no tan lejanos como parece.

Tómese unos segundos para responder mentalmente a estas preguntas: ¿guardan alguna relación los actuales problemas de mi empresa con las carencias formativas de mi plantilla?, ¿hay algo que yo mismo pudiera haber evitado o, al menos paliado en sus consecuencias, con una mayor preparación y cualificación profesional?, ¿soy de los que piensa que justo en este momento lo que hay que hacer es arrimar el hombro, producir y vender y dejar lo de los "cursitos" para más adelante? Cualquier respuesta afirmativa a esas cuestiones requiere, al menos, un proceso reflexivo que revise la adecuación entre las competencias del capital humano mías y de los socios y trabajadores de mi cooperativa y la mayor o menor vulnerabilidad de aquellos resultados que, en este momento singular, somos capaces de generar.

Resulta obvio y cansino comentar que el imparable desarrollo tecnológico y la situación de permanente sensación de cambio, y por tanto de incertidumbre, que definen nuestra compleja sociedad actual, supone un

caldo de cultivo excelente para que quien no se actualice en un tiempo razonable, se extinga haciendo cierta una cruel pero realista ley de supervivencia empresarial. No obstante, este escenario de amenazas también supone un

FORMACIÓN

abanico de circunstancias aprovechables. La opción -oportunidad- de formar, desarrollar, motivar y retener a profesionales capaces de afrontar de manera competente estas nuevas exigencias del mercado, tiene su origen en una elección personal, en una toma de postura inicial que delata y evidencia nuestra concepción de lo que es para nosotros el capital humano. La idea es que todo camino se inicia con un primer paso, pero incluso antes de ello está la decisión de caminar, el determinar el lugar de destino y el deseo o apetencia de hacerlo. Como suele decirse en términos de *coaching* no hay movimiento efectivo sin conciencia previa, de forma equiparable, no hay desarrollo profesional ni personal si yo mismo no creo en él.

Formarse para superar la crisis Vs formarse para prevenirla y manejarla. Sin duda ante esa tesitura la formación se mueve más cómodamente en el segundo supuesto. Como herramientas estratégicas de cambio, la formación y el desarrollo de las personas obtienen resultados y un retorno claramente medible más en el medio y largo plazo que en las prisas inmediatas y cortoplacistas que no indican sino carencia de planificación y de apuesta real por las políticas sobre las personas.

Una apuesta formativa decidida y coherente puede ser una respuesta aceptablemente válida ante una situación crítica pero no puede ser la única medida que tomemos y mucho menos convertirse en la tabla de salvación de una empresa.

Desgraciadamente, eso sería pedirle a la formación algo que no puede dar pues en su naturaleza no caben urgencias ni milagros.

“COMO HERRAMIENTAS ESTRATÉGICAS DE CAMBIO, LA FORMACIÓN Y EL DESARROLLO DE LAS PERSONAS OBTIENEN RESULTADOS MEDIBLE MÁS EN EL MEDIO Y LARGO PLAZO QUE EN LAS PRISAS INMEDIATAS”.

BREVES

**Caixa
Popular obri
nova oficina**

a **Ontinyent.** Caixa Popular, seguint el seu pla d'expansió, ha obert una nova Oficina en la comarca de la Vall d'Albaida, en el carrer José Iranzo, número 48 d'Ontinyent. Amb aquesta nova obertura, són ja 59 les oficines de què disposa l'entitat distribuïdes per la província de València.

Les oficines de Caixa Popular atenen el públic tots els matins, totes les vesprades i tots els dissabtes al matí. Caixa Popular vol acostar així més els seus serveis a les cooperatives i cooperativistes, les famílies, comerços, empreses, entitats i associacions que, des de fa 30 anys, confien en l'entitat. Per a celebrar l'obertura d'aquest nou punt de venda, durant els mesos de desembre i gener aquesta oficina ha anunciat que oferirà als nous clients de l'entitat una sèrie de regals per l'obertura de comptes, així com de terminis fixos a tipus especials.

La morositat ofega les empreses.

Convergència i Unió ha demanat al Govern la revisió de la Llei 3/2004, de 29 de desembre, per la qual s'estableixen mesures de lluita contra la morositat en les operacions comercials. Quatre anys després de la seua

entrada en vigor, són moltes les veus que denuncien l'escassa aplicació de la norma al nostre país, un dels primers en el rànking europeu en quant a demores en els cobraments en sectors bàsics. A més, l'actual situació de crisi ha disparat encara més els índexs de morositat tant en les operacions comercials com en els contractes amb les Administracions Públiques. Davant d'aquesta conjuntura, Josep Antoni Duran i Lleida (CiU) va proposar al president del Govern durant una de les últimes sessions de control de 2008 reduir els terminis de pagament per a disminuir la morositat. Per a il·lustrar les greus conseqüències per a les empreses, Duran i Lleida va assegurar que les demores i els incompliments en els terminis contractuals dels pagaments per part dels clients "origenen el 25% de les fallides empresarials". CiU, que ja va presentar una proposició de Llei, presentarà una altra amb la que pretén aconseguir "un compliment estricte" de l'Administració Estatal en els seus pagaments. El president Zapatero s'ha mostrat a favor de revisar la Llei de Morositat sempre que els canvis es facen en el marc estipulat per la Comissió Europea. Entre altres coses, Zapatero ha recordat que s'ha reforçat la capacitat financera de l'ICO amb diverses línies de finançament de fins a 39.000 milions d'euros, destinades les Pimes espanyoles.

